

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.
Vidéken:
Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-té

Egyes példányok kapható

Lapunk könyvnyomdáját
valamint lapkihordóinkat
kikérelt lapunk előfizetésre is
megrendelhető.Megjelenik hetenkint kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
SIMA LÁSZLÓ HEGYI ANTALHirdetések árát,
valamint nyilvtéri közleményeket kiadóhivatalunk méret
szerint a legutányosabban számít.

A mit a nevelés elmulaszt.

— Június 20.

Nagy reformok, korszakalkotó politikai mozgalmak nem teremthetnek máról holnapra, nem születhetnek vajdás nélkül. Azok a nagy célok, melyek egy nemzet jövőjét, sorsát az eddigigélel jelentősebben jobba akarják tenni, minden előkészület nélkül hiábavaló vállalkozás lesznek.

Hazánk váltóponton áll. Eddig sirva vigadtunk, ezután vigadva mulatunk. Eddig kódis, vagyontalan nép voltunk, ezután fellendül ipar-kereskedelmünk, csúszul jön a pénz, az áldás, csak győzzük kivarni. S ennek a sok ábrándnak mind valóra kell válni. Mert jó alföldi gazdaesszel okosodva: nyomtatva van ez a szép jövő a sok újságokban, hát akkor — igaz.

Valóban úgy látszik a lelkesedés most az egyszer kivételesen több a szalma langnán. A szilárd elhatározás jegyében fogamzott. Tehat lehet rá építeni, lehet a kérdést komolyan tárgyalni.

Örvendetes ez a tünet. De ne feledjük el, hogy az ilyen századokra szóló reformtörvények nem jöhet váratlanul. A régi elveket, régi embereket nem lehet egyszerűen szegre akasztani, sutba dobni, a multtal nem szabad egyszerre szakítani. Mert az erős megrázkódattal járhat, mi könnyen bajra vezet.

Gazdasági reformoknál erre kell ügyelni főképen. Eddig gyermek soron járok voltunk gazdasági tekintetben s a jövőben önállóságra vagyunk hivatottak. Azonban ezt az önállóságra képességet fajnunk, hiába nem ismeri, ezt első sorban el kell sajátítanunk. A nagy világgállamok példája meggyőző bizonyossága, hogy a hirtelen gazdasági fejlődés csak oly néppel sikerülhet, hol a népnek megvan a gyakorlatiasság érzete, mely az erők, mindenféle tehetségek gazdaságos, okoszerű felhasználásra, a kedvező viszonyok kiaknázására s a különböző fajta konjunkturáknak önhasznunkra fordítására képesít.

S ép ez a gyakorlati, praktikus érzék hiányzik a magyar nemzetnél, nagy vádat kiáltva a nemzetnél, nagy vádat kiáltva a nemzetevelés nagy iskolája felé, a miért ezt elmulasztotta, erről megfedekezett.

Nézzünk csak szét annak a bizonyos aranyifjúságnak sorai közt s előttünk a keserű igazság, hogy ez az állítás nem a körülmények, a mindennapi lét fekete szemüvegen át nézése, hanem való.

A gyermeknevelés helyes politikája e szép és hasznos munkát ésszerűen két csoportra osztja. Egyfelől az iskola, másik a család feladata. A magyar nevelésügy főnaksága ép abban rejlik, hogy a szülők ezt a két irányú pedagógiai munkásságot talán kényelemszeretleltől, talán elfoglaltságból, az iskolára igyekeznek hátrítani.

Legtöbb szülő ugyokoskodik, hogy ha a nebulót beíratta az iskolába, neveléssel neki többé nem kell foglalkoznia. Az iskola kötelessége ezt elvégezni.

Sarkalatos tévedés ez. Az iskola intenzív munkássága megkívánja, hogy a tanár, tanító egyedül a növendék szellemi fejlesztésén fáradozzék, lelke nemesítésével fáradozzék, lelke nemesítésével foglalkozzék. A többi a család feladata. A mit a legtöbb szülő nem vállal, elmulaszt. Innen van a mai fiatalság komikus gyámoltalansága. Még hírből sem ismeri az életet. Elvégezi a középsiskolát, sőt a főiskolát is, és — tedd ide, tedd oda. Jöformán egy kérvényt nem tud megírni, társadalmi, gyakorlati, államtudományi ismeretei semmik, a mindennapi életben felszeg, mozogni nem tud s gyámoltalanságát legjobban igazolja, hogy a fiatalság javarésben nincs annyi önállóság, hogy pályát tudna választani. Kis százalékát leszámítva, holmi salabakterek, vénhedti nagy-nénik, a rokonság utasításai után indul. Mert nem képes öncerejét a körülményeket az egyes pályák mibenlétét, fény- és árnyék oldalait megírni. Nincs benne gyakorlatiasság. A kávéházi gavallér az életben tehetetlen bábbá lesz, ha komoly lépést kell önmagától tennie.

Ilyen százalmas ifju az élebe léptenyomon akad s csak önkárára tanulja meg, mit odahazról kellett volna az életbe vinnie. De a szülők javarésze nem ismeri a családi tűzhely iskoláját, ahol a gyermek egyedül sajátítathatja el életképességet, önállóságot. Az apák anyák kötelessége arra oktatni a gyermeket, mire az iskola nem hivatott: az életrevalóságra.

Erre kell nevelni a magyar ifjúságot a mai generációt, mert csak így lesz meg benne a magyar nemzet mai gazdasági politikája által okvetlen megkövetelt gyakorlatiasság. Nem népgyűlés, dikció, hírlapi cikk alkotja meg az új, a gazdaságilag önálló Magyarországot, hanem az arra előre nevelt fiatalság.

Talán végrevalóhára helyrehozzuk az eddigi mulasztást. Hazánk ipari, gyári, kereskedői államná akar lenni, a mihez a fiatalság ilyenén nevelése elengedhetetlen.

KRONIKÁS JEGYZETEK.

— Június 20.

A «kronikás jegyzetek»-nek most jubileumi napja van. Két kerek esztendő mult el, mióta az első napvilágot látott. Azóta kétszer ötvenkétszer hűségesen megtették Barázda asztalát az olvasó közönség az újokat — s talán szerénytelen sem vagyok, ha azt merem mondani, hogy ebben a mai világban, amidőn mi sem nehezebb, mint népszerűséget szereznünk: ez a rovat népszerűvé tudott lenni. Speciális jellege tette azzá.

Most a harmadik évnek az elején a 105-ik kronikás jegyzet megírásakor önkéntelenül eszembe ötlött ez a tény. Hogy mi az oka? Azt én nem tudom.

Olvasóim tudják.

Lehetetlen, hogy egy jelenséget ne konstataljunk, amely a helyi közéletnek veszedelmes betegsége: a bizalmatlanság és idegesség. Leplezhetetlen tény ez és valljuk be olyan minéműségű, amely igen alkalmas, hogy állapotainkat fenekestül fölforgassa. Hogy a dolognagyon régi keletű, jól tudom. Olyan lappangó laz ez, amely nem tudott kitörni hosszú ideig s most, hogy végre erőt vett kiszámítani következményeit nem lehet.

Semmi közöm személyekhez s magát ezt a közéleti betegséget sem hozom, mert nem is lehet nevekket kapcsolatba hozni, csak a tényekkel számolok s bizony mondom, ha higgadtan gondolkozom a dolgok során: sem a bizalmatlanság, sem az idegesség nem alapos. Ha mégis „Jogosult” hát ez a jogosultság egyedül ott van az egyik vagy másik alaposágának a hiányában.

De legyünk őszinték: magyarok sem volnánk, ha meg nem emésztene bennünket egy ilyen nemű közéleti betegség.

Számolgtatva és latolgtatva a hét lefolyt eseményeit: a homlokterében dr. Tasnady Antal lemondása áll a városnál viselt ügyészi állásáról, amely a váratlanul jött és a legnagyobb szenzáció erejével hatott. A miért és a hogyan az el nem bízhetéstől ajakra adott kérdések jártak nyomában. S azután megtudtuk, hogy a mi szajról szajra jár: a hír a valóságnak megfelel.

A miért és hogyan azonban mindvégig fen áll, noha lehetetlen nem látni, hogy az az óriási ellentét, amely dr. Tasnady Antalt, mint városi ügyészt annyiszor szembe állította a zöld asztalnál épen azokkal, akikkel együtt kellett ott helyet foglalnia nem eredményezhetett mást, mint egy lemondást: valamelyik fél vissza vonulását a zöldasztal mellől.

Ugy érzem sokan vannak, akik sajnálják ezt a tényt és kevesen, akik örülnek rajta. És ez a két ellentétes érzés, ha szembe állítjuk sok mindent meg tud magyarázni.

Ha végig nézünk a nagy szentesi határon megdöbbenéssel látjuk a leégett vetéseket, a semmit is alig igerő kalaszokat a lesült kukorica táblákat, senyvedt növényzetet. Ijesztő, megdöbbenő valóság az, amit látunk.

A tejjel mezzel folyó Kanaán az aszály, az inség hónapja lőn.

Nagy memento ez.

Szakítani kell teljesen a multtal. Viz és fa kell az Alföldre: különben elpusztul minden.

Ha pedig elpusztul az Alföld, ha koldussá, nyomorulttá válik a népe: az a finis Hungariae.

Barázda.

UJDONSÁGOK.

Oly messze vagy . . .

— Junius 20.

Oly messze vagy, a szívem vérzik,
Ha boldogságról álmodom,
Amelynek bűvös, szép világít
Elérni lám sosem fogom.

Ott járok mindig képzeletben,
Keresem egy lekinteted,
Előttek vagy álomba, ébren
S imámba foglalom neved.

Ne bántson az — életem virága, —
Hogy arra szállnak vágyaim,
Ne bántson az, hogy nálad járok
Az álom édes karjain.

Ne kívánd elrabolni tőlem
Szívem megrabolt álmaid!
Boldog csak úgy lehet, hiszen most
Eltűnt valótól — álmodik.

Dr. Radványiné Rutkay Emma.

— Junius 20.

— **Pártértekezlet.** A városi ellenzékhez tartozó képviselők vasárnap délután 2 órakor az első 48-as Népkör helyiségében pártértekezletet tartanak, amelyen a hétfői közgyűlés tárgysorozatát beszélük meg.

— **Városi közgyűlés.** Dr. Matóffy Ferenc polgármester hétfőn délelőtt 8 órára rendkívüli közgyűlést hívott össze. A rendkívüli közgyűlés tárgyai: A tanács jelentése Siemens és Halske budapesti cég által Szentes város ellen lefolytatott perben. Dr. Tasnady Antal városi ügyész eljárásáról. Dr. Tasnady Antal ügyész lemondása hivatalos állásáról.

— **Meghívó.** A Szentesi Református Kőr 1908 évi június hó 28-án (vasárnap) *rendkívüli közgyűlést* tart, amelyre a kör tagokat trsztelettel meghívom. Szentes 1908 június hó 18-án, *Futó Zoltán* elnök. Tárgy: Budai Bálint ügye.

— **Választmányi ülés.** A szentesi II-ik 48-as népkör választmánya június hó 21-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a kör helyiségében ülést tart.

— **52 fok Celsius.** Régi öreg emberek emlékeztetésben is aligha akad párja a mai rettenetes hőségnek: ma június 20-án déli 12 órakor napon 52 fok Celsiusot mutatott a hőmérő s a legteljesebb árnyékban 35 fokon alul nem tudott leszállani. A rettenetes hőség pusztítása meg is látszik a nagy természetben. Leégyve, lesulva minden. Ha jótékony eső nem jön a közel napokban akkor a szentesi határban a kukorica termés is képzeltelenül silány lesz.

— **Az érettségi vizsgálat végeredménye.** A most megtartott főgimnáziumi érettségi vizsgálat eredménye a következő: Jelesen érett Galli Lajos és Pass Ferenc, jól érettek Esztergályos Antal, Horesik Nándor, Lévai Sándor, Pap István, Sarkadi N. János, egyszerűen érettek Mees Balog Sándor és Szabó Imre, egy tárgyból javítvizsgálatra utasítottak ketten, egy évre visszavetettel egy tanuló.

— **Fürdők a Tiszán.** Dr. Herczegh József h. rendőrfőkapitány, dr. László Vilmos főorvos és Jobban József rendőrhadnagy tegnap állapították meg a tiszai szabad fürdők helyét. A szabaduszők számára a vashidon alól az első kubik bevegástól, a nem uszóknak pedig a kis Tisza torkolatától felfelé 100 méter hosszúságban a parton, a vízbe befelé pedig 11 méterre szabad a fürdés. A szabad fürdők helyét táblákkal is megjelölik.

— **Nyilvános köszönet.** A „Szentesi Daloskör” I. év június 13-án rendezett hangversenye alkalmával felülfizetni képeket voltak: Dr. Kelemen Béla 20 K. Dr. Csató Zsigmond 10 K., Dr. Cicatricis Lajos 9 K., Dr. Matóffy Ferenc és Zsoldos Ferenc 4-1 K., Veeresy Miklós és Dr. Veeresy Sándor 2-2 K., Ausländer Jenő, Gyenes Antal, Dr. László Vilmos, Révész Éde, Szabó Lajos 1-1 K., N. N. 20 fillér. Fogadják az adakozó urak a Daloskör hálás köszönetét.

— **Iskolai gondnokság.** Dr. Kelemen Béla főispán kinevezte a szentesi iskolagondnokság elnökévé Kiss Zsigmondot, tagjátul. Balazsovits Norbertet (alelnök) Bányai Antalt, Barján Lajost, Czako Imrét, Csúcs Antalt, Kálló Gyulát, Pap Lajos lelkészt, Ilacs Zsigmondot, Ruzs Molnár Sándort, Seculicia Teofil, dr. Tasnady Antalt, ifj. Várady Lajost és Zolnay Karolyt. Az iskola gondnokságnak összesen 26 tagja van, amelyből tudvalevően

13-at a júniusi rendes közgyűlés választott meg, a másik 13-at törvényes jogainál fogva a főispán most nevezte ki.

— **Előadás a gépészek és fűtőknek.** Dr. László Vilmos főorvos vasárnap délelőtt a kurcán tuli közgyűlési teremben előadást tart a gépészek és fűtők részére. A tanulságos előadást figyelmebe ajánljuk az érdekelteknek.

— **Lövés gyakorlat.** A helybeli csendőrség vasárnap — e hó 21-én — éles golyókkal céllovési gyakorlatokat rendez az alsó csordajáráson. A szükséges óvintézkedéseket a rendőrség foganatosítja, nehogy valami baleset történjék.

— **Öngyilkosság.** Székely József 68 éves, öreg ember az elmúlt éjjel Rákóczi utca 118 szám alatti lakásán felakasztotta magát. Az öreg ember nagyon megguhatta az életét, mert már e hónap 17-én is öngyilkosságot kísérelt meg; de akkor a szeg, amelyre a kötelel vetette leszakadt. Tettének oka ismeretlen.

— **Kutyaharapás.** Dr. Pollák Sándor kórházi osztály orvost tegnap délután megharapta Pass Mihály kutyája. A harapos ebet zárlat alá vették.

— **Fogorvos.** Kovács J. specialista fog és szájbetegeknek, ki már évek óta látogat el városunkba ismét megérkezett rövid időre. Kéri azokat, kik segítségét igénybe óhajlják venni, hogy minél előbb jelentkezzenek mert vannak munkák (plombálás) melyek hosszabb kezelést igényelnek. Lakása, mint máskor: Petőfi Szállója 12. szám.

— **„Sirolin Roche”** a creosotgyógykezelésnek teljesen új utat nyitott, mivel ugyan maga is creosot-preparat, de teljesen méregmentes és kellemes ízű. Tüdő- és gégetuberculosusnál tehát legjobban ajánlható. Az orvosok egybehangosan nyilatkoznak annak kiváló jó hatásáról ezen súlyos betegségek ellen. „Sirolin-Roche” minden gyógyszerárban kapható.

— **Házartásban fontos a mohai Agnes** -forrás hővelhet a megjelent hirdetés.

— **Okleveles tanító** írónoki vagy nevelői állást keres. Gim a kiadóhivatalban.

A „SZENTESI LAP” TÁRGAJA.

Laci és a frakk.

Ieta: **Kautiznai Ferenc.**
(Folytatás.)

És elsiertet a kapu alatt hagyva Laczit, aki pár pillanat múlva, maga sem tudta, hogyan, az áveges folyosón állt a mama, egy természetes asszonyosság előtt.

A folyosón az asztal és a székek tele voltak bemangorolt fehéreneművel, melyeket az anya felügyelete alatt egy vaszon-cseléd vízzel hintgetett, egy másik cseléd pedig a vasalót kezelte. Ebben a pillanban Laczi barátunk szánalmas figura volt és nagyon udvarias akart lenni.

Er volt minden. Nagyon udvarias akart lenni szegény Laczi és hebegve vasalozott Katica mamájának kérdéseire, mialatt azon töprengett, hogy lehuzza-e a keztyűt? Mind a kettőt-e, vagy csak az egyiket? És ha az egyiket: a jobb kezéről-e, vagy a balkezéről?

A mama intézkedésére az egyik nádszékéről elvitte a cseléd a fehéreneműket és Laczi leülhetett. Ez sem volt jó. Mert nem tudta keresztbe rakja-e a lábát vagy sem? És a karjával sem tudott mit csinálni. Nagyon fölöslegesnek érezte a karjait, fölöslegesnek mindenét, egyáltalán egész lényét...

és sehogy sem talált eléggé udvarias kifejezéseket annak a konstatacióhoz, hogy szép idő van ma, ámbátor nincs kizárva, hogy eső lesz.

Szerenesére a katica mamája unta a dolgot és, azon volt, hogy László hamarosan elvégezze misszióját. Egy-két elmés fordulatot módot nyújtott, hogy Laczi a betanult meghívást kinyöge.

— Nagyon szépen köszönjük a meghívást... Juci, hozhat még egy kosár ruhát a padlásról... Maga nem működik közre, Hajdu ur? ... Juci! Vigyázzon, le ne verje a kötélről a ruhákat... Maga is szerepel?

— Én?
— ... De lám, itt a program... László csak. Nincs itt a neve. Ezt valóban sajnálom.

— Ó, kérem alássan...
Laczi röstellte, hogy semmi szerepe sincs az ünnepély műsorában. Elpirult és hazudott:

— De igen, az egyfelvonásos vigjátékban...

— Egy bizonyára változtak a szereplők a meghívók kinyomálása óta?

— Nem. Én nem játszom. Én a darabot rendezem. Én vagyok a rendező.

Bravo. — Ennek örvendek... A tekintetes urak a halálra még most sem

száradt meg? Estére ki kell vasalni!... Szívározik, vagy cigarettézik?

— Kiszíthatand...
— Egy poharka likőrt?
— Kiszíthatand.

— A megvesből? ... hogy is hívják... Hajdu neunde?
— Hajdu László. A hetedikbe járok.

— Nos, egy poharkával a megvesből nem fog megtartani. Tudom én, hogy a diák urak nem vetik meg az italt. Nos fogadja el Isten hozta.

— Kiszíthatand.
— Aztán szép legyen ám az ünnepély mert mi biztosan elmegyünk.

— Kiszíthatand.

Belépett az öreg Macsaj és megkérdezte, hogy milyen volt a husvétii értesítő? Ezzel a latogatás veget ért és Laczi szivdobogva sietett ki az utcára... és kiszámitotta, hány nap van még az ünnepélyig, ahol okvetlenül lesz alkalma Katica körül forgolódni!

Még tizenegy?
Tizenegy almatlan éjszaka után a nagy nap elérkezett.

László már hajnali öt órakor felkelt és szokatlan koránmennyességgel öltözött. Anyjai addig kérlete, míg végre odaadta neki a frakkot. Lehúzták a padlásról, — mert ott almodta hajdani dicsőségének almat a frakk — és gondosan keféltették. (Folyt. köv.)

Hirdetmény.

A III. oszt. kereseti adó-kivető bizottság tárgyalásait túlakurcra, a közgyűlési teremben tartja, június 24-től július 16-ig.

A tárgyalás napjáról és az adójavaslat összegéről mindenki külön lesz értesítve, tehát amennyiben a javaslatba meg nem nyugszik, jogában áll ott megjelenni s érdekeit akar személyesen, akár meghatalmazottja útján védeni.

Szentes 1908. június 12.

Városi adóhivatal.

Eladó föld.

Szalai József nyug. tanító örökösének Rúzs Molnár Ferenc dülőjében levő 32 kis hold földje a rajta levő tanya épületekkel együtt szabadkézből eladó. Értekezni lehet az örökösökkel özv. Németh Lajosné Pólya-utca 2. és Szabó Jánosnéval Simonyi Ernő u. 3 sz. alatt.

3V3

Kiadó föld.

Bálint József kajári 72 hold szántó-földje feles munkálatra, műcsihái 34 hold tanyaföldje pedig haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet a helyszínen a tulajdonossal.

3V2

Demeter Istvánnak

nagyhegyen 81 szám alatt 3 és fél hold szőlőföldje van eladó feleterméssel, vagy az egész terméssel, melyben 1700 □-ól here, a többi szőlő, mind fiatal, nemesített fakkal ellátva. Alkut lehet kötni a helyszínen vagy H. k. Rakóczi ut 30 szám alatt.

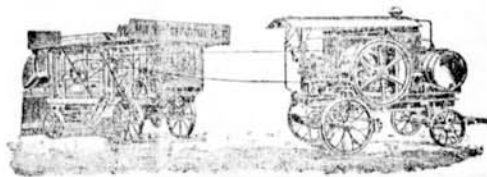
3V2

Hirdetéseket a legolcsóbb árban vesz fel Vajda B. utóda könyvnyomdája a „Szentesi Lap” kiadóhivatala Ref. bérház.

Hazai gyártmány!

Különő munka!

MAYER vas- és fémöntőde részvénytársaság
GÉPGYÁR SZOMBATHELY-BUDAPEST,
VI. k. Váczi körút 61 szám.

Benzinlokomobil - cséplő - szerelvények.

Stabil-benzinmotorok.

Szivógázmotorok faszén-, koks- és antraczit-fűtésre, 120 HP.-ig

Malomépítéset.

Szab. hydr. borsajtók, olajpresek és mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer

Minden külföldi föl-
mul hazánk ter-
mészetes szénsa-
vas vizek királya:

a mohai **ÁGNES**-Forrás

Milleniumi nagy érem-
mel kitüntetve. Kitünő
asztali, bor- és gyógyviz
a gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúviz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és lég-
csőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kötly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emész-
tési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbetegségektől és sárga-
ságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfelligerésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borviz.

Olcsóbb a szódaviznél!

Főraktár: Eisler Lajos és ifj. Kovács Sándor uraknál.